

37

Besluit van 10 januari 1992, houdende wijziging van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen, het Besluit mestbank en mestboekhouding (Meststoffenwet) en het Verplaatsingsbesluit Meststoffenwet

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, van 4 oktober 1991, nr. J. 9112593, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, handelende in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Gehoord het Landbouwschap, het Produktschap voor Vee en Vlees, het Produktschap voor Pluimvee en Eieren, het Produktschap voor Zuivel, het Produktschap voor Veevoeder, de Nederlandse Organisatie van Konijnenhouders en de Nederlandse Vereniging van Fokkers van Edelpelsdieren;

Overwegende, dat het noodzakelijk is voorschriften vast te stellen ter registratie van de produktie aan dierlijke meststoffen afkomstig van eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen en geiten in verband met de in de Meststoffenwet (Stb. 1986, 598) opgenomen regelen ter voorkoming van een onverantwoorde uitbreiding daarvan;

Gelet op de artikelen 6 en 19 van de Meststoffenwet;

De Raad van State gehoord (advies van 12 november 1991, nr. W11.91 0530);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 31 december 1991, nr. J. 9117435, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Registratiebesluit dierlijke meststoffen (Stb. 1986, 625)¹ wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De begripsomschrijving van producent van dierlijke meststoffen wordt vervangen door:
degene die door het houden van dieren, uitscharing van rundvee of schapen of tijdelijke onderbrenging ter opfok van jongvee of ter weiding van schapen elders, dierlijke meststoffen produceert.
2. In de begripsomschrijving van districtsbureauhouder wordt «de directeur Landbouw en Voedselvoorziening» vervangen door:
de directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie.
3. Onder vervanging van de punt aan het slot van de begripsomschrijving van districtsbureauhouder door een punt-komma, wordt een nieuwe begripsomschrijving toegevoegd, luidende:
het Bureau: het Bureau Heffingen te Assen.
4. In het tweede lid wordt «Dit besluit is» vervangen door:
Met uitzondering van het in artikel 2, vierde lid, bepaalde is dit besluit

B

In artikel 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het tweede lid wordt «het Bureau Heffingen te Assen» vervangen door:
het Bureau.
2. Onder vernummering van het derde lid tot vijfde lid, worden na het tweede lid twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste en tweede lid, zijn de producenten van dierlijke meststoffen, op wier bedrijf dierlijke meststoffen worden geproduceerd, afkomstig van eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten, verplicht om een door Onze Minister vastgesteld formulier volledig en naar waarheid in te vullen en dit vóór 1 maart 1992 te doen toekomen aan het Bureau.
4. In afwijking in zoverre van de artikelen 1, tweede lid, en 2, derde lid, is een ieder die door of vanwege Onze Minister een formulier toegezonden heeft gekregen, verplicht dit formulier volledig en naar waarheid in te vullen en dit vóór 1 maart 1992 te doen toekomen aan het Bureau.
4. De aanhef van het vijfde lid wordt vervangen door:
De in het eerste, tweede en derde lid bedoelde formulieren hebben onder meer betrekking op:
5. Aan het vijfde lid, onderdeel c, wordt onder vervanging van de punt aan het slot door een komma toegevoegd:
dan wel, indien het een opgave van uitsluitend eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten betreft, of een opgave als bedoeld in artikel 3e, per 31 december 1991.

6. Er wordt een nieuw zesde lid toegevoegd, luidende:

6. In afwijking van het in het vijfde lid bepaalde, heeft het formulier, indien het een producent van dierlijke meststoffen betreft die eerder een opgave heeft gedaan als bedoeld in het eerste of tweede lid, resulterend in een mestproduktie boven de in artikel 14, eerste lid, van de Meststofwet (Stb. 1986, 598) bedoelde hoeveelheid, en die tevens eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten houdt, uitsluitend betrekking op de in het vijfde lid, onderdeel a en b, bedoelde gegevens, voor zover deze gegevens eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten betreffen.

C

Artikel 3, eerste lid, wordt vervangen door:

1. De in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, bedoelde aantallen dieren worden, indien het betreft varkens, kippen, runderen of kalkoenen, bepaald en opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1986.

D

Na artikel 3 worden vijf nieuwe artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 3a

1. De in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, bedoelde aantallen dieren worden, indien het betreft eenden of konijnen, bepaald en opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1990.

2. Het tweede en derde lid van artikel 3 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3b

1. De in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, bedoelde aantallen dieren worden, indien het betreft vossen en nertsen, opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1990 alsmede aan de hand van de bezetting op een ander tijdstip in 1990, en bepaald door het totaal van deze opgaven, gedeeld door twee.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kunnen de in dat lid bedoelde aantallen dieren, indien de bezetting in 1990 geen getrouw beeld geeft van de gebruikelijke bezetting op het bedrijf en onverminderd een opgave van de bezetting in 1990, worden opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1989 alsmede aan de hand van de bezetting op een ander tijdstip in 1989, waarbij voor de bepaling van de aantallen dieren het in het eerste lid bepaalde van overeenkomstige toepassing is.

3. Het derde lid van artikel 3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3c

1. De in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, bedoelde aantallen dieren worden, indien het betreft geiten, bepaald en opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1991.

2. Het tweede en derde lid van artikel 3 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3d

1. De in artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, bedoelde aantallen dieren worden, indien het betreft schapen, opgegeven aan de hand van de bezetting op 31 december 1991 alsmede aan de hand van de bezetting op een tijdstip in de maanden mei of juni van 1991, en bepaald door het totaal van deze opgaven, gedeeld door twee.

3. Het derde lid van artikel 3 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3e

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, dient de producent van dierlijke meststoffen door wie dierlijke meststoffen worden geproduceerd, afkomstig van eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten, indien hij geen opgave als bedoeld in artikel 2, eerste en tweede lid, heeft gedaan, maar door hem wel tevens dierlijke meststoffen worden geproduceerd afkomstig van varkens, kippen, runderen of kalkoenen tot ten hoogste de hoeveelheid, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Meststoffenwet, op het in artikel 2, derde lid, bedoelde formulier naast de eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen en geiten ook de per 31 december 1991 door hem gehouden varkens, kippen, runderen en kalkoenen op te geven.

2. In afwijking van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, dient de producent van dierlijke meststoffen door wie dierlijke meststoffen worden geproduceerd, afkomstig van eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen of geiten, indien eerder ingevolge artikel 2, eerste en tweede lid, opgave is gedaan van de op het bedrijf gehouden varkens, kippen, runderen of kalkoenen, resulterend in een mestproduktie beneden de hoeveelheid, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Meststoffenwet, op het in artikel 2, derde lid, bedoelde formulier naast de eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen en geiten, ook de per 31 december 1991 door hem gehouden varkens, kippen, runderen en kalkoenen op te geven, voor zover deze aantallen dieren resulteren in een mestproduktie die groter is dan de geregistreerde produktie per 31 december 1986, doch die niet groter is dan de produktie, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van de Meststoffenwet.

3. Het tweede en derde lid van artikel 3 zijn van overeenkomstige toepassing.

E

In artikel 4 wordt «artikel 2, derde lid, onderdeel b» vervangen door: artikel 2, vijfde lid, onderdeel b.

F

In artikel 5 wordt «artikel 2, derde lid, onderdeel c» vervangen door: artikel 2, vijfde lid, onderdeel c.

G

In artikel 6 wordt «het formulier» vervangen door: de formulieren.

H

In artikel 7, eerste lid, wordt «artikel 2, derde lid, onderdeel b» vervangen door: artikel 2, vijfde lid, onderdeel b.

I

In artikel 8, eerste lid, wordt «artikel 2, derde lid, onderdeel b» vervangen door:

artikel 2, vijfde lid, onderdeel b.

J

In artikel 9 wordt «het formulier als bedoeld in artikel 2, eerste en tweede lid» vervangen door:

de formulieren als bedoeld in artikel 2, eerste, tweede en derde lid.

ARTIKEL II

In artikel 1, eerste lid, van het Besluit mestbank en mestboekhouding (Meststoffenwet) (Stb. 1987, 170)², wordt de begripsomschrijving van referentiehoeveelheid vervangen door:

hoeveelheid dierlijke meststoffen, uitgedrukt in onderscheidenlijk kilogrammen fosfaat varkens- en kippenmest, in kilogrammen fosfaat rundvee- en kalkoenmest en in kilogrammen fosfaat afkomstig van de mest van één of meer andere krachtens artikel 1 van de Meststoffenwet aangewezen diersoorten, die ingevolge artikel 14, eerste, vijfde, zesde en zevende lid, van de Meststoffenwet, op een bedrijf mag worden geproduceerd, zoals deze hoeveelheid in voorkomend geval is gewijzigd door toepassing van het bepaalde bij of krachtens de wet.

ARTIKEL III

Artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van het Verplaatsingsbesluit Meststoffenwet (Stb. 1987, 171)³ wordt vervangen door:

referentiehoeveelheid: hoeveelheid dierlijke meststoffen, uitgedrukt in onderscheidenlijk kilogrammen fosfaat varkens- en kippenmest, in kilogrammen fosfaat rundvee- en kalkoenmest en in kilogrammen fosfaat afkomstig van de mest van één of meer andere krachtens artikel 1 van de Meststoffenwet aangewezen diersoorten, die ingevolge artikel 14, eerste, vijfde, zesde en zevende lid, van de Meststoffenwet, op een bedrijf mag worden geproduceerd, zoals deze hoeveelheid in voorkomend geval is gewijzigd door toepassing van het bepaalde bij of krachtens de wet;

ARTIKEL IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 februari 1992.

ARTIKEL V

De tekst van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen wordt door Onze Minister van Justitie in het Staatsblad geplaatst.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 4 mei 1990, Stb. 274.

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 2 december 1991, Stb. 1992, 17

³ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 februari 1989, Stb. 50.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 februari 1992, nr. 29.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 10 januari 1992

Beatrix

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman

Uitgegeven de *achtentwintigste* januari 1992

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

1. Inleiding

In de Evaluatienota mestbeleid eerste fase en de Notitie mestbeleid tweede fase (Kamerstukken II, 1989-1990, 21 502, nrs. 1-3) is aangekondigd dat in de tweede fase van het mestbeleid (1991-1994) ook eenden, pelsdieren (vossen en nertsen) en konijnen aangewezen zullen worden in het kader van de mestregelgeving. Dit betekent dat voor deze diersoorten de bepalingen van de Meststoffenwet gaan gelden en dat op het aanwenden van de mest van deze diersoorten de gebruiksnormering van het Besluit gebruik dierlijke meststoffen van toepassing wordt, zij het dat de gebruiksnormen voor de eenden, in verband met de benodigde aanpassingen in de bedrijfsvoering in deze sector, pas per 1 januari 1998 zullen gaan gelden.

Aanvankelijk lag het in de bedoeling om de regulering van de mestproductie door schapen en geiten te laten plaatsvinden via de invoering van de in de Structuurnota Landbouw (Kamerstukken II, 1989-1990, 21 148, nrs. 2-3) aangekondigde graasdier-normen, waardoor voor het houden van deze diersoorten maximale aantallen per hectare zouden gaan gelden. Naar aanleiding van overleg met het parlement over deze graasdiernormen en gezien de groei in deze sectoren in de laatste jaren, worden de schapen en geiten echter nu reeds rechtstreeks onder de mestwetgeving gebracht.

De daadwerkelijke aanwijzing van de genoemde diersoorten geschiedt door wijziging van de Regeling aanwijzing diersoorten en hun mestproductie (Stcrt. 1986, 246)¹ en de Regeling vaststelling hoeveelheid fosfaat per 1000 kg dierlijke meststof (Stcrt. 1987, 81)². Hierin worden de forfaitaire fosfaatproductienormen per diersoort, en de forfaitaire fosfaatsnormen per ton mest vastgesteld. Voorts is een wijziging van het Registratiebesluit dierlijke meststoffen noodzakelijk, teneinde een registratie van deze dieren en een opgave van de maximaal toegestane mestproductie (de referentiehoeveelheid) mogelijk te maken, waarmee de aanwijzing wordt geëffectueerd. Dit besluit strekt tot deze wijziging.

2. Inhoud van het besluit

Bij de registratie van de eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen en geiten is hetzelfde systeem aangehouden als bij de registratie van rundvee, kalkoenen, kippen en varkens in 1986. De registratie geschiedt derhalve door een opgave door de producent gebaseerd op de op zijn bedrijf gehouden aantallen dieren, de hoeveelheid geproduceerde mest en de oppervlakte bij het bedrijf behorende landbouwgrond.

Hiertoe is in artikel 2 een nieuw derde lid ingevoegd dat de houders van eenden, vossen, nertsen, konijnen, schapen en geiten verplicht een registratieformulier te doen toekomen aan het Bureau Heffingen te Assen. Tevens is een nieuw vierde lid toegevoegd aan artikel 2 dat - in samenhang met het aangepaste artikel 1, tweede lid, van het besluit - voorziet in een terugzendverplichting van het formulier (los van de overige verplichtingen die uit dit besluit voortvloeien), ook indien men geen dieren (meer) houdt. Dit teneinde de uitvoering voor het Bureau Heffingen te vergemakkelijken.

Tot slot is het vernummerde vijfde lid aangepast en een nieuw zesde lid toegevoegd aan artikel 2, om te regelen dat de registratieformulieren voor alle categorieën producenten (bijvoorbeeld ook degenen die reeds «oude» diersoorten hielden) te de juiste gegevens bevatten.

Ten algemene geldt bij deze registratie, evenals bij de registratie van

de varkens, kippen, runderen en kalkoenen in 1986, dat de opgegeven hoeveelheid slechts als rechtsgeldig wordt aangemerkt voor zover deze wordt gestaafd met bewijsstukken. Indien men meer produceert dan waarop men krachtens de bewijsstukken recht heeft, heeft dit strafrechtelijke consequenties: men kan worden vervolgd voor overtreding van het uitbreidingsverbod ingevolge artikel 14, vijfde lid, van de Meststoffenwet.

In de inleiding werd al opgemerkt dat de daadwerkelijke aanwijzing van de diersoorten zal geschieden bij de Regeling aanwijzing diersoorten en hun mestproduktie. Deze aanwijzing zal niet voor alle nieuwe diersoorten tegelijkertijd plaatsvinden: eerst worden de eenden, vossen, nertsen, konijnen en geiten aangewezen en kort daarna de schapen. Aldus ontstaan – gelet ook op het systeem van artikel 14, zesde en zevende lid, van de Meststoffenwet – twee aparte referentiehoeveelheden voor deze dieren: één voor de meer intensieve («niet-grondgebonden») en één voor de extensievere («grondgebonden») mestproduktie. Aldus ontstaan de volgende vier clusters referentiehoeveelheden: de bestaande referentiehoeveelheid varkens/kippen, de bestaande referentiehoeveelheid rundvee/kalkoenen, de nieuwe referentiehoeveelheid eenden/vossen/nertsen/konijnen/geiten en de nieuwe referentiehoeveelheid schapen.

Ingevolge artikel 14, zevende lid van de Meststoffenwet is gedurende de eerste drie jaar dan geen omwisseling van schapen naar eenden, pelsdieren, konijnen en geiten, mogelijk. Evenmin is het mogelijk gedurende deze termijn eenden, pelsdieren, konijnen, schapen en geiten om te wisselen naar runderen of kalkoenen. De omwisseling naar varkens en kippen is te allen tijde verboden.

Na artikel 3 is een vijftal nieuwe artikelen 3a tot en met 3e toegevoegd, waarin de registratie van de nieuwe diersoorten wordt uitgewerkt. Hierbij worden voor een aantal diersoorten verschillende teldata gehanteerd. Hieraan ligt de volgende motivering ten grondslag.

Enerzijds is er naar gestreefd om tijdens de adviesprocedures ongewenste anticipatie-effecten zoveel mogelijk te voorkomen. Om die reden is ook in de reeds genoemde Evaluatienota mestbeleid eerste fase en in de Notitie tweede fase mestbeleid aangekondigd dat het referentiepunt voor de nieuw aan te wijzen diersoorten in een reeds verstreken tijdvak zou liggen. In de versie van het besluit die voor advies is gezonden, was dan ook voor alle diersoorten een teldatum eind 1990 gekozen.

Anderzijds kan het nodig zijn om een teldatum te kiezen die zoveel mogelijk aansluit bij de actuele bedrijfssituatie in de betrokken sectoren. Hierdoor hoeft niet noodzakelijkerwijs een bijzondere, gedifferentieerde overgangsregeling te worden geschapen.

Hierbij moet tevens worden bedacht dat door de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 21 september 1990 (nr. 89/0764/60/178, AB 1990, nr. 98), waarin aan een uitzonderingsbepaling van het Registratiebesluit rechtskracht werd ontzegd, de ruimte om binnen het huidige wettelijke kader rekening te houden met overgangsrechtelijke problemen, aanzienlijk is beperkt.

In het onderhavige geval is bij de schapen, geiten en pelsdieren sprake van een situatie die het kiezen voor een ander referentiejaar rechtvaardigt. Voor de eenden en konijnen wordt de teldatum 31 december 1990 onverkort gehandhaafd. In het onderstaande wordt hierop ingegaan.

In de Evaluatienota mestbeleid eerste fase en de Notitie tweede fase mestbeleid was nog sprake van het na 1995 reguleren van de mestpro-

duktie van schapen en geiten door middel van de zogenoemde graasdier-normen. Pas begin 1991 is besloten deze dieren al in een eerder stadium direct onder de bepalingen van de mestwetgeving te brengen. In deze sectoren hebben derhalve, nu men op korte termijn geen rekening behoefde te houden met beperkingen in de produktie, nog nieuwvestingen en uitbreidingen plaatsgevonden, waarmee bij de registratie van deze dieren redelijkerwijs rekening moet worden gehouden. Ook in de uitgebrachte adviezen is hierop gewezen. Eén en ander heeft geleid tot het vaststellen van een referentiepunt voor deze dieren gebaseerd op een of meer teldata in 1991 (artikelen 3c en 3d). In het onderstaande wordt hierop nog inhoudelijk ingegaan.

Voor de pelsdierfokkerij, met name de nertsenuhouderij, kan 1990 algemeen als een duidelijk afwijkend jaar worden beschouwd. De veebezetting in dat jaar gaf over het algemeen geen representatief beeld van de gebruikelijke bezetting in de sector.

Het kiezen voor een teldatum in dit jaar zou de bedrijfsvoering in deze bedrijfstak voor de toekomst te zeer beperken. De teldatum in 1991 leggen zou echter weer ongewenste uitbreiding van de mestproduktie als gevolg van anticipatie-effecten met zich kunnen brengen. Om aan deze bezwaren tegemoet te komen is voor deze dieren de teldatum op 31 december 1990 gesteld, met een uitwijkmogelijkheid naar 1989 indien bijzondere omstandigheden dit noodzakelijk maken (artikel 3b). Volledigheidshalve zij er nog eens op gewezen dat het gebruik maken van een alternatieve teldatum in een ander jaar (te weten 1989) uitsluitend voorbehouden is aan de houders van pelsdieren.

Bij de registratie van de pelsdieren en de schapen dient voorts nog met het volgende rekening te worden gehouden.

Aangezien deze dieren in veel gevallen niet tot aan de slacht dan wel het afpelzen op hetzelfde bedrijf verblijven en normaliter slechts een gedeelte van het jaar worden gehouden, bestaat de kans dat indien een ieder de maximaal toegestane feitelijke veebezetting opgeeft, waardoor geen representatief beeld van de werkelijke jaarlijkse veebezetting ontstaat. Om dit te voorkomen is in de artikel 3b voor de vossen en nertsenu een systeem opgenomen waarin wordt uitgegaan van een verplicht te hanteren teldatum op 31 december 1990 (of bij bijzondere omstandigheden 1989) plus een teldatum naar keuze in 1990 (of 1989). De aantallen gehouden dieren worden dan door de veehouder bepaald aan de hand van de som van deze opgaven, gedeeld door twee. Op grond van artikel 14, vijfde lid, van de Meststoffenwet, volgt uit deze gegevens dan de maximaal toegestane mestproduktie op het bedrijf.

Ook voor schapen geldt een dergelijk systeem, zij het dat de tweede teldatum voor deze dieren in de maanden mei of juni moet liggen. Het kan namelijk voorkomen dat er ook in de decembermaand lammeren op het bedrijf zijn. Teneinde te voorkomen dat de beide teldata in een periode liggen dat er lammeren op het bedrijf zijn, worden deze in dit geval zeven à acht maanden uit elkaar vastgelegd (artikel 3d). De lammeren zijn immers slechts gedurende circa zes maanden op het bedrijf en op deze wijze wordt dus voorkomen dat de teldatum twee maal valt in dezelfde lammerperiode.

Bij de registratie van deze nieuwe diersoorten zou de vraag kunnen rijzen hoe moet worden omgegaan met degenen die een of meer van de nieuw aangewezen diersoorten op hun bedrijf houden en die al per 31 december 1986 een referentiehoeveelheid hebben geregistreerd voor de toen reeds aangewezen dieren, of die destijds niet hebben geregistreerd, maar de wettelijke produktieruimte van 125 kg per hectare per jaar geheel of gedeeltelijk hebben benut.

De volgende situaties kunnen hierbij worden onderscheiden.

– Een veehouder heeft in 1986 opgave gedaan en een referentiehoeveelheid boven de 125 kg per hectare per jaar geregistreerd; hij doet nu opgave van de op de teldatum op zijn bedrijf gehouden «nieuwe» dieren. Hierbij doen zich geen problemen voor. Zijn maximaal toegestane mestproduktie wordt gevormd door zijn oorspronkelijke referentiehoeveelheid, plus de nieuw geregistreerde hoeveelheid. Uiteraard kan hij niet per de voor de verschillende nieuwe dieren geldende teldata opnieuw een opgave doen voor de reeds op zijn bedrijf gehouden en per 1986 geregistreerde varkens, kippen, runderen of kalkoenen: voor deze diersoorten is de opgave per 1986 de enige geldende.

– Een veehouder heeft in 1986 een referentiehoeveelheid beneden de 125 kg fosfaat per hectare per jaar geregistreerd. Een aantal veehouders heeft de mestproduktie per de voor hem geldende teldatum opgevuld tot deze grens. Dit was en is immers toegestaan. Ook een veehouder die in 1986 niet heeft geregistreerd, doch zich nadien heeft gevestigd, mag produceren tot de 125 kg-grens. Van deze personen is niet precies bekend hoeveel de mestproduktie bedraagt. Indien met deze wettelijk toegestane produktie geen rekening wordt gehouden bij de registratie van de eventueel op hun bedrijf gehouden «nieuwe» diersoorten zou deze opvulling teniet moeten worden gedaan; de betrokken veehouder zou dieren moeten afstoten.

Het volgende voorbeeld diene ter illustratie: een veehouder heeft geen referentiehoeveelheid geregistreerd in 1986. Zijn runderen produceren 125 kg fosfaat per hectare per jaar. Hij registreert nu een referentiehoeveelheid schapen van 180 kg fosfaat per hectare. Indien de produktie van de runderen niet wordt betrokken bij de registratie van de schapen, zal hij zijn runderen moeten afstoten. Gegevens over de produktie van zijn rundvee zijn niet bekend; op grond hiervan kan derhalve ook geen referentiehoeveelheid worden erkend.

Bij veehouders die een referentiehoeveelheid onder de 125 kg per hectare hebben geregistreerd kan zich een soortgelijke situatie voordoen.

Mede om overgangsrechtelijke redenen is ervoor gekozen de produktie tot 125 kg per hectare per jaar – voor zover deze aantoonbaar aanwezig is op de teldatum uiteraard – te respecteren. Een aantal veehouders kan deze ruimte, gelet op het huidige wettelijke systeem, immers op legitieme wijze hebben opgevuld. Ingevolge het nieuwe artikel 3e van het besluit dienen de veehouders die naast de nieuw aangewezen diersoorten ook aantoonbaar varkens, kippen, runderen of kalkoenen houden, naast de produktie van de nieuwe dieren ook de produktie van hun varkens, kippen, runderen en kalkoenen per 31 december 1991 (of een alternatieve datum in dat jaar indien de bezetting op 31 december niet gebruikelijke is) op te geven. Deze produktie kan uiteraard nooit hoger zijn dan 125 kg per hectare per jaar. Tezamen met de produktie van de opgegeven nieuwe dieren vormt dit dan hun referentiehoeveelheid.

Er zal worden uitgegaan van de daadwerkelijke, aantoonbare produktie per 31 december 1991, tenzij deze ligt onder de produktie zoals opgegeven op 31 december 1986; in dat geval geldt de produktie zoals opgegeven per laatstgenoemde datum.

Uit een en ander volgt dat indien men een referentiehoeveelheid heeft onder de 125 kg en niet tot deze grens heeft opgevuld, de nieuw te registreren hoeveelheid wordt opgeteld bij deze referentiehoeveelheid en niet bij de wettelijke produktieruimte van 125 kg per hectare.

In dit verband zij overigens gewezen op de voorstellen die in de Rijksbegroting voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (Kamerstukken II 1991–1992, 22 300 hoofdstuk XIV, nr. 2) zijn gedaan met betrekking tot

verlaging van het grondgebonden mestproductierecht. De wijze waarop met de hieraan verbonden uitvoeringstechnische aspecten zal worden omgegaan zal in het kader van de uitwerking van die voorstellen worden afgewogen.

Wellicht ten overvloede zij nog opgemerkt dat indien varkens, kippen, kalkoenen of runderen naast pelsdieren worden opgegeven, alleen voor de pelsdieren de bepaling van de referentiehoeveelheid dient te geschieden op de wijze als bedoeld in artikel 3b.

Tot slot zij er nogmaals op gewezen dat de bepaling van artikel 3e uitdrukkelijk alleen geldt voor de houders van runderen, kalkoenen, varkens en kippen die tevens één of meer van de nieuwe diersoorten op hun bedrijf houden.

Niet is beoogd een geheel nieuwe registratie van de «oude» diersoorten mogelijk te maken.

Het onderhavige wijzigingsbesluit behelst tevens een wijziging van het Besluit mestbank en mestboekhouding (Meststoffenwet) (Stb. 1987, 170) en van het Verplaatsingsbesluit Meststoffenwet (Stb. 1987, 171). Deze wijzigingen zijn van technische aard: de definities van referentiehoeveelheid in de beide besluiten zijn aangepast.

Voor de uitvoering van de besluiten heeft deze wijziging geen consequenties.

3. Verhouding tussen de teldatum 31 december 1990 en de datum van inwerkingtreding van het besluit

Gelet op de in het onderhavige wijzigingsbesluit vastgestelde teldata voor de diersoorten eenden, pelsdieren en konijnen en de datum van inwerkingtreding van het besluit, zou de vraag kunnen rijzen wat het gevolg in strafrechtelijke zin zal zijn van uitbreidingen die tussen deze twee data hebben plaatsgevonden.

Alvorens op deze vraag in te gaan dient nader in te worden gegaan op het karakter van de regeling.

Er is hier sprake van een regeling met exclusieve werking, dat wil zeggen: vanaf het tijdstip van inwerkingtreding is zij van toepassing op tot dan toe voorgevallen feiten en bestaande rechtsverhoudingen. Er is hier uitdrukkelijk geen sprake van terugwerkende kracht, waarbij de regeling vanaf inwerkingtreding van toepassing is op voorgevallen feiten als ware zij ten tijde van het voorvallen van de feiten al van kracht geweest (zie ook de Aanwijzingen voor de Wetgevingstechniek, punt 74).

Het bovenomschreven onderscheid tussen exclusieve werking en terugwerkende kracht geeft reeds een indicatie voor het antwoord op de vraag naar de strafbaarheid van uitbreidingen van de veestapel in de periode tussen de teldatum en de datum van inwerkingtreding van het besluit. Op laatstgenoemd tijdstip zal de strafbaarstelling van dit feit ingaan. Slechts voor zover dus op de datum van inwerkingtreding van het besluit deze uitbreiding nog effectief is, zal zij tot vervolging kunnen leiden.

Bij wijze van voorbeeld wordt het volgende geval geschetst.

Een konijnenhouder heeft op 31 december 1990 200 voedsters op zijn bedrijf. In de loop van 1991 breidt hij het aantal dieren uit tot bijvoorbeeld 250 voedsters. Hij vult in januari 1992 een registratieformulier in en doet opgave van 200 voedsters; dit aantal bepaalt ingevolge het wettelijke systeem voor de toekomst zijn maximaal toegestane mestproductie. Indien op moment van controle door de AID blijkt dat hij, in strijd met zijn opgave, op jaarbasis een mestproductie heeft overeenkomend met meer dan 200 voedsters, dan zal op dat moment strafrechtelijk opgetreden kunnen worden. De strafrechtelijke consequenties van een

ongeoorloofde uitbreiding strekken zich echter niet uit tot de periode vóór inwerkingtreding van het besluit of, meer in het bijzonder, de periode vóór inwerkingtreding van de gewijzigde Regeling aanwijzing diersoorten en hun mestproduktie en het verstrijken van de inzendtermijn voor het registratieformulier.

4. Adviesronde

Het ontwerp-besluit is aan het Landbouwschap, de produktschappen en de brancheorganisaties van konijnenhouders en pelsdierfokkers voorgelegd voor advies. Voorts hebben twee belangenorganisaties voor de melkgeitenhouderij, te weten de Nederlandse Vereniging voor Melkgeitenhouderij (NeVeM) i.o. en de Coöperatie van Geitenhouders «Amalthea» gereageerd op het besluit.

In het algemeen wordt door alle instanties opgemerkt dat de mestproduktie van de diersoorten waarop het onderhavige besluit ziet slechts een gering aandeel vormt van de totale mestproduktie in Nederland. De vraag rijst of het aanwijzen van deze diersoorten wel noodzakelijk en zinvol is.

In elk geval wordt aangeraden naar een zo eenvoudig mogelijk registratiesysteem te streven.

Hierover zij opgemerkt dat, zoals ook in de Evaluatienota mestbeleid eerste fase en de Notitie tweede fase mestbeleid is verwoord, de mestproduktie van deze dieren weliswaar een relatief gering deel uitmaakt van de totale produktie aan dierlijke meststoffen, doch dat deze produktie in bepaalde gebieden en onder bepaalde omstandigheden toch tot een onaanvaardbare puntbelasting kan leiden. Bovendien zij er op gewezen dat het dezerzijds zeker zinvol wordt geacht om de produktie van deze diersoorten nu reeds «op slot» te zetten; hiermee wordt in elk geval voorkomen dat de produktie van deze dieren in de toekomst toeneemt en wél een substantieel deel van de totale Nederlandse mestproduktie gaat uitmaken. Het in dit stadium nemen van maatregelen is dan doelmatiger.

Rekening houdend met de adviezen is er echter naar gestreefd om de registratie zo veel mogelijk conform de registratie in 1986 op te zetten, zodat geput kan worden uit toen opgedane ervaringen. Om echter een zo nauwkeurig mogelijke weergave van de veebezettingen in de verschillende sectoren te krijgen en voorts om overgangsrechtelijke problemen te voorkomen, dienden enige differentiaties te worden aangebracht.

De belangenorganisaties voor de konijnen-, pelsdieren en geitenhouderij zien het brengen van deze dieren onder de mestwetgeving als een bedreiging voor het voortbestaan van de sectoren. Men pleit dan ook voor het in elk geval voorzien in een overgangsregeling voor deze diersoorten, ofwel in de vorm van een regeling die verkregen vergunningen of investeringsverplichtingen van vóór een bepaalde datum eerbiedigt, ofwel in de vorm van een andere recentere teldatum voor deze diersoorten. Voor de schapen- en geitenhouderij wordt een overgangsregeling tevens wenselijk geacht in verband met het feit dat tot voor kort een aanwijzing van deze diersoorten niet was voorzien.

Nog los van de zeer beperkte wettelijke mogelijkheden om in specifieke overgangsregelingen te voorzien – waarop in paragraaf 2 van deze toelichting reeds werd ingegaan – zij erop gewezen dat de huidige omstandigheden nopen tot het nemen van vergaande maatregelen.

Niettemin zijn, zoals gezegd, in de onderhavige regeling overgangsrechtelijke problemen door de keuze van de teldatum tot een minimum

beperkt. Het opnemen van uitzonderingsbepalingen wordt dezerzijds dan ook niet noodzakelijk geacht; deze zouden veeleer leiden tot een onverantwoord beleid.

5. Deregulering

Tot slot wordt met het oog op de Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en algemene maatregelen van bestuur, vastgesteld bij besluit van de Minister-President van 16 januari 1985 (Stcrt. 18) het volgende opgemerkt. Het onderhavige wijzigingsbesluit strekt ertoe een aantal nieuwe diersoorten onder de mestwetgeving te brengen. Dit zal voor de betrokken veehouders een aantal verplichtingen met zich brengen. Zo zullen zij, afhankelijk van de hoogte van hun mestproduktie, een mestboekhouding moeten gaan bijhouden en eventueel overschot-heffing moeten gaan betalen. Gelet op het gediende milieubelang kunnen deze lasten echter aanvaardbaar geacht worden.

Voor de uitvoering van deze regeling worden geen nieuwe instanties in het leven geroepen: uitvoering zal geschieden door het Bureau Heffingen te Assen, dat nu reeds belast is met een aantal taken in het kader van de mestwetgeving. Met name in de aanvangsfase zal de registratie voor deze instantie een extra belasting opleveren. Bedacht moet echter worden dat geput kan worden uit de ervaringen die zijn opgedaan met de registratie in 1986 en dat de in het huidige systeem aangebracht differentiaties zo beperkt mogelijk zijn gehouden.

De groep boekhoudplichtige en overschotheffingplichtige veehouders zal toenemen, hetgeen ook voor de langere termijn een uitbreiding van de capaciteit van het Bureau Heffingen zal vereisen.

Controle en handhaving van de regeling zal worden ingepast in het programma van de Algemene Inspectiedienst. Dit zal een extra uitvoeringslast opleveren voor deze dienst. Hierbij dient echter aangetekend te worden dat de groep bedrijven die voor controle in aanmerking komt aanzienlijk kleiner zal zijn dan bij de registratie in 1986 toen circa 90 000 veehouders een registratieformulier invulden. Thans gaat het naar verwachting om circa 75 eendenhouderijen, 500 konijnenhouderijen, 290 pelsdierfokkerijen, 23 000 bedrijven waar schapen worden gehouden en 150 bedrijven waar melkgeiten worden gehouden; in totaal zullen dus circa 25 000 veehouders een opgave doen. Voorts is, zoals gezegd, bij de aanwijzing van deze diersoorten geheel aangesloten bij het reeds bestaande systeem van registratie en zal dit ook voor bijvoorbeeld de mestboekhouding het geval zijn.

Een wijziging van de methodiek van controle en handhaving is dan ook niet noodzakelijk.

Gelet op de betrokken belangen kan de taakverzwaring voor de betrokken instanties aanvaardbaar worden geacht.

Uit een en ander volgt dat deze wijziging uit oogpunt van deregulering niet op bezwaren stuit.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
P. Bukman

¹ Laatste gewijzigd bij ministeriële regeling van 18 oktober 1991, Stcrt. 204

² Laatste gewijzigd bij ministeriële regeling van 22 december 1989, Stcrt. 253